

alene at lade sig bistå under møder med forvaltningsmyndighedens personale.

Den myndighed, der behandler sagen, afgør, om den, der optræder som partsrepræsentant, skal fremlægge en skriftlig fuldmagt eller på anden måde godtgøre, at den pågældende kan optræde som repræsentant for parten. Er den, der optræder på partens vegne, advokat eller medlem af en stand, der inden for det pågældende forvaltningsområde typisk optræder som partsrepræsentant, f.eks. revisor, landinspektør eller socialrådgiver, vil der i almindelighed ikke være grund til at forlange dokumentation for fuldmagtsforholdet, medmindre det er særligt begrundet i sagens karakter eller omstændighederne i øvrigt.

Bestemmelsen om partsrepræsentation angår ikke de tilfælde, hvor det i lovgivningen er bestemt, at en part skal medvirke personligt ved sagens behandling eller partens personlige medvirken på grund af sagens karakter i øvrigt er af betydning. Den, der er part i en forvaltningssag, skal i sådanne tilfælde fortsat personligt medvirke ved sagens oplysning og behandling, hvis myndigheden finder det påkrævet. Det vil f.eks. være tilfældet ved udstedelse af lægeerklæringer eller pas, eller i tilfælde, hvor der skal afgives en personlig erklæring til en offentlig myndighed.

Har en part under hele sagen været repræsenteret af en anden, bør henvendelser fra myndigheden om sagens behandling og om sagens afgørelse normalt gives til den pågældende repræsentant. Når det findes hensigtsmæssigt, kan der også gives underretning til parten selv. Fremsætter en part anmodning om, at henvendelser fra myndigheden også eller i stedet rettes til parten selv, bør myndigheden efterkomme anmodningen. Har parten kun været repræsenteret eller bistået under en del af sagen, skal underretning gives til parten selv.

Partens adgang til at lade sig repræsentere eller bistå under sagens behandling gælder efter *stk. 2* ikke, hvis partens interesse i at kunne lade sig repræsentere eller bistå findes at burde vige for væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser.

En part i en sag, der er under behandling i den offentlige forvaltning, kan efter administrativ praksis i dag normalt altid vælge at lade sig repræsentere i forbindelse med forvaltningens sagsbehandling. I overensstemmelse hermed forudsætter justitsministeriet, at der efter den foreslåede bestemmelse kun i ganske særlige tilfælde nægtes en part adgang til at lade sig repræsentere eller bistå under sagens behandling.

Undtagelsesbestemmelsen indebærer, at der i hvert enkelt tilfælde af den pågældende myndighed skal foretages en konkret afvejning af på den ene side partens interesse i at få den pågældende bistand og på den anden side de hensyn, der taler for at afskære partens adgang til at lade sig repræsentere eller bistå.

Bestemmelsen vil f.eks. kunne anvendes i tilfælde, hvor parten under et møde med myndigheden ønsker sig bistået af flere personer og myndigheden, af hensyn til sagsbehandlingen, ro og orden eller af hensyn til andre parter, finder at burde begrænse antallet af bisiddere eller helt at udelukke andre end parterne selv fra at deltage i mødet.

Undtagelsesbestemmelsen vil også kunne anvendes i de tilfælde, hvor parten ønsker at skifte repræsentant, og en deraf følgende udsættelse af sagen vil medføre overskridelse af en lovbestemt frist for sagens afgørelse. Hvis udsættelsen i øvrigt findes at burde vige for væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser, der taler imod en sådan udsættelse, kan myndigheden ligeledes undlade at efterkomme partens ønske om at lade sig repræsentere eller bistå under sagen.

Hvis den pågældende repræsentant er ganske uegnet til at varetage partens interesser, kan bestemmelsen i særlige tilfælde tænkes anvendt også af hensyn til parten selv.

Til kapitel 4

Bestemmelserne i dette kapitel indeholder regler om partens aktindsigt. Med hensyn til baggrunden for de foreslåede regler kan der henvises til de almindelige bemærkninger til lovforslaget ovenfor under pkt. 8 c.

Hovedreglen om partens ret til aktindsigt findes i lovforslagets § 9 og § 10, der indeholder en almindelig beskrivelse af, hvad partens ret til aktindsigt omfatter. Forslagets § 11 indeholder en bestemmelse om udsættelse af sagens afgørelse, når der fremsættes begæring om aktindsigt. Derefter følger forskellige bestemmelser om undtagelser fra retten til aktindsigt. Således indeholder forslagets §§ 12–14 bestemmelser om undtagelse af visse typer dokumenter og § 15 bestemmelser om undtagelse af nærmere opregnede arter af oplysninger. Forslagets §§ 16 og 17 indeholder bestemmelser om proceduren i forbindelse med afgørelsen af aktindsigtsspørgsmål og om muligheden for at tillægge en begæring om aktindsigt opsættende virkning med hensyn til en eventuel klagefrist. Endelig indeholder forslagets § 18 en bestemmelse,